

Wat doet het CBR om fraude tegen te gaan?

Iemand die geslaagd is voor het theorie- en praktijkexamen van het CBR, begrijpt de verkeersregels, heeft inzicht in het verkeer en herkent gevaar. Daar moeten wij als samenleving van op aan kunnen. Om de verkeersveiligheid te garanderen hanteert het CBR een zero tolerance beleid op het gebied van fraude.

Theorie-examens

We werken met camera's en andere apparatuur en trainen medewerkers op documentherkenning en look-a-likes. Bij vermoedens van fraude doen wij altijd aangifte bij de politie en we werken actief mee aan lopende onderzoeken. Het CBR ontwikkelt continu nieuwe en andersoortige theorievragen om ongewenste voorspelbaarheid te voorkomen. We werken bovendien met een nieuw afnamesysteem voor het theorie-examen dat dan individueel wordt afgenomen. Spieken en elkaar onderling tekenen geven is hiermee helemaal kansloos.

Praktijkexamens

Voorafgaand aan het praktijkexamen wordt de identiteit van de kandidaat gecontroleerd. Hierbij maken we gebruik van controleapparatuur (retrocheck) om vast te stellen of het document echt is. Bij twijfel wordt het examen niet afgenomen en zo nodig de politie gewaarschuwd. De politie wordt altijd ingeschakeld bij geconstateerde fraude zoals bij een vals document of een 'look-a-like'.

Als fraude later aan het licht komt, wordt het rijbewijs ongeldig verklaard en doen wij aangifte bij de politie. Naast deze aangifte neemt het CBR aanvullende maatregelen, zoals een verbod om examen te doen voor een bepaalde tijd of een verbod om zich op de examenlocatie te bevinden.

Als er na het frauduleuze examen ondertussen voor andere categorieën praktijkexamen is gedaan, worden alle categorieën ongeldig verklaard.

De feiten:

Nieuw afnamesysteem voor de theorie-examens

De klassikale examens hebben plaatsgemaakt voor individuele examens achter de computer. Daarmee is spieken en elkaar onderling hints geven onmogelijk. Kandidaten maken een apart examen. In de vernieuwde theoriezalen worden ook alle moderne detectiemethoden toegepast. In het nieuwe systeem kunnen examens en vragen snel en direct worden aangepast. Daarnaast krijgt een gezakte kandidaat niet hetzelfde examen en krijgt een kandidaat nooit hetzelfde examen als zijn buurman.

Detectie

- Het CBR heeft in Amsterdam en Rijswijk een detectiepoort. Met de detectiepoorten, die je ook ziet op luchthavens en grote evenementen, kunnen we voorzeggfraude voorkomen en onze theorievragen beter beschermen tegen diefstal. De detectiepoort bij de ingang van de theoriezaal moet voorkomen dat kandidaten opname- en communicatieapparatuur meenemen.
- Bij de theorie-examens gebruiken wij eigentijdse apparatuur om voorzeggfraude te voorkomen, hebben wij cameratoezicht en zijn onze medewerkers intensief opgeleid op het gebied van documentherkenning en look-a-likes. Dit is een doc 1 training die bijvoorbeeld de marechaussee ook krijgt.
- Op de examencentra hebben wij lockers waar kandidaten elektronische apparatuur zoals telefoons, jassen en tassen in moeten opbergen.
- We hanteren een heldere gedragscode en passen strikt het sanctiereglement toe.

Ongewenste voorspelbaarheid/bekend raken van de theorievragen

- In het afgelopen jaar zijn vele theorie-examen vragen en antwoorden gerandomiseerd. Verder worden vragen uit het theorie-examen frequent gewisseld. Dagelijks worden nieuwe vragen gemaakt. Hiermee voorkomt het CBR ongewenste voorspelbaarheid. Dit tempo houdt het CBR vast.
- Rijbewijsbezitters kunnen geen theorie-examen afleggen. Het reserveringssysteem van het CBR blokkeert dat automatisch.
- Daarnaast houdt het systeem bij hoe vaak iemand examen doet. Met kandidaten die vaker dan gemiddeld op examens komen, hebben wij een gesprek en zo nodig sluiten wij hen uit van het doen van examens.
- De examens starten automatisch random op zonder tussenkomst van een medewerker.

Aangifte/ontzegging tot examens:

Het CBR doet altijd direct aangifte bij de politie. In de meeste gevallen komt de politie direct naar het examencentrum om de kandidaat te verhoren en/of mee te nemen naar het bureau. De kandidaat wordt direct na afloop van het examen uit de zaal verwijderd. De uitslag wordt ongeldig verklaard en de kandidaat krijgt een ontzegging van de toegang tot het examen voor de duur van 3 maanden. Eerst heeft hij een persoonlijk gesprek met een CBR-examenmanager voordat opnieuw examen mag worden gedaan.

Inhoud examen

Het theorie-examen krijgt een andere vorm. Door bijvoorbeeld het gebruik van bewegende beelden en een nieuw type vragen, wordt ongewenste voorspelbaarheid en het bekend raken van de theorievragen nog beter tegengegaan. Zo is per 1 januari 2017 de "sleepvraag" ingevoerd. Bij het nieuwe vraagtype slepen kandidaten het antwoord naar een plaats in een afbeelding. Hierbij is minder tekst nodig en dat is prettig voor kandidaten die moeite hebben met lezen. De verandering is onderdeel van de doorontwikkeling van het theorie-examen, die twee jaar geleden begon met het individuele examenafnamesysteem. Doel: nog beter testen of een kandidaat de regels kent, snapt en inzicht in het verkeer heeft. Volgend jaar volgen er na een grondige voorbereiding meer nieuwe vraagtypen.

Meldingen

	2013	2014	2015	2016	2017
Voorzegfraude	44	11	12	1	2
Look-a-like (ID)	4	11	13	12	1

Veroordelingen

- Het CBR werkt intensief samen met politie en OM. Dat werkt succesvol en heeft al meerdere keren geleid tot geldboetes die kunnen oplopen tot € 500,- en veroordelingen door de rechter tot taakstraffen variërend van 30 tot 80 uur. Ook mogen mensen die gefraudeerd hebben drie maanden geen nieuw theorie-examen doen.

Veroordelingen/opgelegde straffen

- Geldboetes variërend van 350,- tot € 550,- subsidiair 10 dagen hechtenis voorwaardelijk met proeftijd 2 jaar.
- Taakstraffen variërend van 30 uren tot 80 uren of vervangende hechtenis van 40 dagen verrichten binnen 6 maanden.

Veelgestelde vragen?

Wat doet het CBR met mensen die met fraude aan hun rijbewijs zijn gekomen? Als blijkt dat mensen door fraude hun theorie hebben gehaald dan hanteren we een zero tolerance beleid. Zolang ze nog geen praktijkexamen hebben gedaan dan verklaren we het theorie-examen direct ongeldig.

We hebben een aantal mogelijk van fraude verdachte examenkandidaten onderzocht. We hebben geen bewijs gevonden maar het valt op dat zij meerdere keren zijn gezakt voor hun praktijkexamen. Gewoon leren voor het theorie-examen is waarschijnlijk een stuk goedkoper.

In hoeverre heeft dit te maken met bedrijven als: “altijd geslaagd”? Het CBR neemt alle signalen serieus. En stelt zich op de hoogte van opleidingsprogramma's en de lesmethodes van opleiders waar deze signalen over binnenkomen. Tot op dit moment heeft het CBR uit onderzoeken geen activiteiten waar genomen die aan te merken zijn als strafbare feiten. Het CBR doet overigens altijd aangifte als er een vermoeden van fraude bestaat.

versie: april 2017